

Warszawa, dnia 31 października 2001 r.

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr Leszek Juchniewicz

DPK/ 243 /2001/ZM

DECYZJA

Na podstawie art. 49 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54 poz. 348 i Nr 158 poz. 1042, z 1998 r. Nr 94 poz. 594, Nr 106 poz. 668 i Nr 162 poz. 1126, z 1999 r. Nr 88 poz. 980, Nr 91 poz. 1042 i Nr 110 poz. 1255 oraz z 2000 r. Nr 43 poz. 489, Nr 48 poz. 555 i Nr 103, poz. 1099) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 509)

po rozpatrzeniu

wniosku ENERGETYKI Sp. z o.o. z siedzibą w Lubinie z dnia 17 sierpnia 2001 r., w sprawie zwolnienia z obowiązku przedkładania do zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej w zakresie jej wytwarzania

postanawiam

zwolnić ENERGETYKĘ Sp. z o.o. z siedzibą w Lubinie z obowiązku przedkładania do zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej w zakresie jej wytwarzania w odniesieniu do energii elektrycznej, która nie jest oferowana przedsiębiorstwu energetycznemu prowadzącemu działalność w zakresie przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej.

UZASADNIENIE

W dniu 17 sierpnia 2001 r., Energetyka Sp. z o.o. z siedzibą w Lubinie wystąpiła z wnioskiem w sprawie zwolnienia tej Spółki (w przypadku stwierdzenia, że działa na rynku konkurencyjnym) z obowiązku przedkładania Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej w zakresie jej wytwarzania.

W toku postępowania administracyjnego zostało ustalone, że w zakresie energii elektrycznej Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu energii elektrycznej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w dwóch źródłach: Elektrociepłowni EC – 1 Lubin i Elektrociepłowni EC – 2 Polkowice, na podstawie koncesji z dnia 31 sierpnia 2000 r., Nr WEE/64/141/N/1/2/200/AS. Energia elektryczna jest wytwarzana w turbozespołach przeciwprężnych w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w postaci wody gorącej ze sprawnością przemiany energii chemicznej paliwa brutto w energię elektryczną i ciepło łącznie powyżej 65%.

W niniejszej sprawie zważono, co następuje.

Dla rozstrzygnięcia tej sprawy konieczne było ustalenie, czy wnioskodawca działa na rynku konkurencyjnym w rozumieniu art. 49 ustawy – Prawo energetyczne. W świetle tego przepisu, Prezes URE może zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia, jeżeli stwierdzi, że działa ono na rynku konkurencyjnym, albo cofnąć udzielone zwolnienie w przypadku ustania warunków uzasadniających zwolnienie. Cytowany przepis nie precyzuje pojęcia "rynek konkurencyjny". Natomiast zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego (por. np. wyrok z dnia 13 października 1999 r. sygn. akt Ame 35/99) - "...z rynkiem konkurencyjnym, o którym mowa w art. 49 ustawy - Prawo energetyczne, mamy do czynienia wówczas, gdy istniejące między przedsiębiorstwami energetycznymi relacje konkurencyjne cechuje względna trwałość, zatem konkurencja na rynku ma istotny charakter. Przykładowo taka konkurencja może zachodzić w sytuacji, gdy działający na rynku przedsiębiorcy dysponują zbliżonym potencjałem ekonomicznym i porównywalnymi udziałami w

rynku, dysponują techniczno-organizacyjnymi i ekonomicznymi możliwościami zwiększenia swej aktywności kosztem konkurentów, co zmusza ich do rywalizacji o klienta...". Nadto, w wyroku z dnia 24 listopada 1999r. (sygn.akt XVII Ame 42/99) Sąd stwierdził, że "...kryteria jakim powinien odpowiadać rynek konkurencyjny, w znaczeniu, o którym mowa powyżej są niewątpliwie szersze, bardziej kwalifikowane, niż tylko istnienie na rynku jednego konkurenta...". Rynek ten może być rozpatrywany zarówno od strony podażowej jak i popytowej. Zdaniem Sądu, na potrzeby stosowania art. 49 ustawy - Prawo energetyczne, rynek konkurencyjny analizowany od strony podażowej lub popytowej, powinien łącznie spełniać co najmniej dwa istotne warunki. Po pierwsze, rynek ten powinien być od strony podmiotowej dostatecznie pojemny. Istnienie na rynku jedynie dwóch przedsiębiorstw energetycznych jest zdaniem Sądu niewystarczające. Taka sytuacja nie stwarza bowiem kontrahentom tych podmiotów dostatecznych źródeł zaopatrzenia lub zbytu, w zależności od funkcji rynku na którym funkcjonują (...). Po drugie, powinny być spełnione warunki powszechnej dostępności energii elektrycznej. Innymi słowy, odbiorca powinien mieć realną możliwość wyboru jednej z ofert dostaw energii elektrycznej spośród kilku aktualnie istniejących na rynku (...).

Przy rozstrzyganiu niniejszej sprawy brane były także pod uwagę kryteria rynku konkurencyjnego, które zostały określone w "Stanowisku Prezesa URE w sprawie kryteriów uznania rynku energii elektrycznej za rynek konkurencyjny", opublikowane w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki Nr 4 z dnia 1 lipca 2000 r. W wymienionym "Stanowisku..." zdefiniowany został rynek konkurencyjny jako rynek, na którym w wyniku gry podaży i popytu zostaje wyznaczona cena transakcji, a odbiorca ma prawo swobodnego wyboru dostawcy oraz jego zmiany bez ponoszenia nadmiernych kosztów. Na rynku konkurencyjnym każdy z podmiotów funkcjonuje w otoczeniu podobnych warunków zewnętrznych. Zawierane na nim transakcje poddane są regulacjom cywilno - prawnym lub zwyczajowym, a informacja na temat cen oferowanych dóbr jest powszechnie dostępna. Powyższe stanowisko wskazuje, iż Prezes URE rozważając każdorazowo podjęcie decyzji o zwolnieniu konkretnego przedsiębiorstwa z obowiązku przedkładania do zatwierdzenia taryfy dla energii

elektrycznej, będzie identyfikował i oceniał konkurencyjność rynku, na którym działa to przedsiębiorstwo, biorąc pod uwagę następujące kryteria (atributy) rynku:

1. odpowiednia liczba uczestników,
2. pozycja przedsiębiorstwa określona udziałem w rynku,
3. bariery wejścia i wyjścia z rynku,
4. homogeniczność handlowa towaru bądź usługi,
5. przejrzystość struktury i zasad funkcjonowania,
6. równość praw i zasad dostępności uczestników do informacji rynkowej,
7. kontrola i nadzór zabezpieczające przed kartelizacją (zmową) rynkową,
8. dostępność do wysoko wydajnych technologii.

W omawianym "Stanowisku" stwierdzono, iż wymienione powyżej kryteria nie są wystarczające do uznania określonego rynku (bądź jego segmentu) na którym działa dane przedsiębiorstwo za rynek konkurencyjny. Dlatego też, przy podejmowaniu konkretnej decyzji administracyjnej, dotyczącej uznania danego rynku za rynek konkurencyjny brane są pod uwagę również inne uwarunkowania, określone w "Stanowisku", takie jak: poziom rozwoju rynku, równy dostęp do informacji, siła rynkowa przedsiębiorstw, dywersyfikacja struktury własnościowej.

W niniejszej sprawie ustalono, że jedynym odbiorcą energii elektrycznej wytwarzanej przez Wnioskodawcę są Oddziały: O/ZG Lubin oraz O/ZG Polkowice – Sierszowice należące do spółki KGHM Polska Miedź S.A. Cała wyprodukowana przez Energetykę Sp. z o.o. energia elektryczna jest sprzedawana do ww. oddziałów KGHM S.A. pokrywając ok. 10% zapotrzebowania tych odbiorców. Podstawowym źródłem zaopatrzenia oddziałów KGHM Polska Miedź S.A. pozostaje Zakład Energetyczny Legnica S.A. Każdy z odbiorców zużywa energię elektryczną w ilości przekraczającej 40 GWh rocznie, zgodnie więc z § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 6 sierpnia 1998 r. w sprawie harmonogramu uzyskiwania przez poszczególne grupy odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych (Dz. U. Nr 107, poz. 671), jest uprawniony do korzystania z usług przesyłowych (zasada TPA).

W związku z tym liczba dostawców energii jest potencjalnie nieograniczona i Oddziały KGHM S.A. mają realną możliwość swobodnego wyboru dostawcy. Ponadto, popyt na energię elektryczną podmiotów do których jest ona dostarczana

znacznie przewyższa podaż pochodzącą ze źródeł należących do Energetyki Sp. z o.o., nie ma więc możliwości narzucana odbiorcom uciążliwych warunków umowy, w tym cen.

Ponadto, jak wynika z zebranych w sprawie dokumentów i informacji, żadna z elektrociepłowni Wnioskodawcy nie jest przyłączona do sieci Zakładu Energetycznego Legnica S.A. Zgodnie z § 1 ust. 4 rozporządzenia ministra gospodarki *w sprawie zakupu energii elektrycznej ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych oraz wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, a także ciepła ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych oraz zakresu tego obowiązku*, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłem i dystrybucją energii elektrycznej, a także obrotem tą energią, jest zobowiązane do zakupu całej oferowanej energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, ale jedynie ze źródeł przyłączonych do sieci należącej do tego przedsiębiorstwa. W omawianej sytuacji mamy wprawdzie do czynienia z wytwarzaniem w tzw. pełnym skojarzeniu, jednakże brak bezpośredniego połączenia Energetyki Sp. z o.o. z przedsiębiorstwem zajmującym się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej. Energia elektryczna wytwarzana w elektrociepłowniach jest dostarczana odrębnymi (od linii ZE Legnica S.A.) liniami bezpośrednio do odbiorcy.

Biorąc pod uwagę, że Wnioskodawca nie oferuje sprzedaży wytworzonej w skojarzeniu energii elektrycznej Zakładowi Energetycznemu Legnica S.A., lecz całość energii sprzedaje bezpośrednio odbiorcom końcowym, ZE Legnica S.A. nie jest obowiązany do zakupu tej energii. Odbiorcy są przyłączeni do sieci ZE Legnica S.A. oraz odrębnie do rozdzielni Energetyki Sp. z o.o. i mogą dowolnie obciążać dostępne kierunki zasilania, a w związku z tym w przypadku zaniechania poboru energii przez odbiorcę np. ze źródeł Energetyki Sp. z o.o., ma on możliwość szybkiej zmiany dostawcy, bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. Ceny mogą być więc swobodnie negocjowane, a system pomiarowo rozliczeniowy pozwala na rozliczanie dostaw energii w poszczególnych porach doby i roku.

W związku z powyższym spełnione są warunki, określone w "Stanowisku Prezesa URE w sprawie kryteriów uznania rynku energii elektrycznej za rynek konkurencyjny": cena transakcji wyznaczana jest w wyniku gry podaży i popytu,

odbiorcy mają prawo swobodnego wyboru dostawcy oraz jego zmiany bez ponoszenia nadmiernych kosztów, przedmiotem dostaw jest energia elektryczna czynna, a więc towar jednorodny, o jednakowych parametrach, podmioty funkcjonują w otoczeniu tych samych warunków zewnętrznych, zawierane na lokalnym rynku transakcje poddane są regulacjom cywilno-prawnym lub zwyczajowym, a informacja na temat cen oferowanych dóbr jest powszechnie dostępna.

Jak wynika z przedstawionych przez Energetykę Sp. z o.o. wyjaśnień, zwolnienie z obowiązku przedkładania taryf dla energii elektrycznej do zatwierdzenia oraz planowana zabudowa członu kondensacyjnego w elektrociepłowni EC-1 nie spowoduje także wzrostu kosztów wytwarzania ciepła. Wzrost produkcji energii elektrycznej będzie prowadził do lepszego wykorzystania majątku wytwórczego, co w efekcie doprowadzi do wolniejszego tempa wzrostu cen ciepła.

Mając powyższe na względzie, należy stwierdzić, iż w ustalonym stanie faktycznym, rynek dostaw energii elektrycznej będący obszarem działania wnioskodawcy, spełnia wymogi rynku konkurencyjnego w rozumieniu art. 49 ustawy - Prawo energetyczne.

Odrębnego podkreślenia wymaga jednak fakt, że zwolnienie nie dotyczy energii, która zostałaby zaoferowana przedsiębiorstwu energetycznemu prowadzącemu działalność w zakresie przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej, czyli sytuacji, w której Energetyka Sp. z o.o. będzie chciała skorzystać z prawa obowiązkowego zakupu energii wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła. Brak respektowania tego warunku będzie oznaczał zaprzestanie działalności na rynku konkurencyjnym ponieważ ww. jego atrybuty zostałyby naruszone. W sytuacji korzystania z uprawnienia obowiązku zakupu energii elektrycznej nie można mówić o konkurencyjności na rynku.

W tym stanie rzeczy orzekam jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu antymonopolowego - za moim pośrednictwem, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz art. 479⁴⁶ pkt 1 i art. 479⁴⁷ § 1 Kodeksu postępowania cywilnego).
2. Odwołanie powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wniosek o uchylenie albo o zmianę decyzji - w całości lub w części (art. 479³⁰ Kodeksu postępowania cywilnego).

Prezes
Urzędu Regulacji Energetyki

dr Leszek Juchniewicz

Otrzymuje:
ENERGETYKA Sp. z o.o.
ul. M. Skłodowskiej-Curie 90; 59-300 Lubin